כאן קודם חזרה כאן לאחר חזרה שומשנה

לא זזה ממקומה רב מלכיא משמיה דרב

אדא בר אחבה אמר מפני שמחליקין פניה

בשומן חזיר רב חסדא אמר מפני שמעמידין

אותה בחומץ רב נחמן 6 בר יצחק אמר

מפני שמעמידין אותה °בשרף הערלה

כמאן כי האי תנא יו (דתניא) ר"א אומר

אהמעמיד בשרף הערלה אסור מפני שהוא

פירי אפי' תימא ר' יהושע עד כאן לא פליג

ר' יהושע עליה דר"א אלא בקטפא דגווא

אבל בקמפא דפירא מודי והיינו בתנן מא"ר

יהושע שמעתי בפירוש שהמעמיד בשרף

העלין ובשרף העיקרין מותר בשרף הפגין

אסור מפני שהוא פירי בין לרב חסדא בין

לרב נחמן (3) בר יצחק תתסר בהנאה קשיא

דרש רב נחמן בריה דרב חסדא מאי דכתיב

ילריח שמניך מובים למה ת"ח דומה לצלוחית של פלייטין מגולה ריחה נודף

מכוסה אין ריחה נודף ולא עוד אלא דברים

שמכוסין ממנו מתגלין לו שנאמר יעלמות

אהבוך קרי ביה עלומות ולא עוד אלא שמלאך המות אוהבו שנא' עלמות אהבוך

קרי ביה על מות ולא עוד אלא שנוחל שני

עולמות אחד העוה"ז ואחד העוה"ב שנא' עלמות קרי ביה עולמות: **כותני'** ואלו דברים של עובדי כוכבים אסורין ואין איסורן

איסור הנאה יחלב שחלבו עובד כוכבים

ואין ישראל רואהו יוהפת והשמן שלהן

יוהשלקות התירו השמן יוהשלקות סרבי ובית דינו התירו

וכבשין שדרכן לתת לתוכן יין וחומץ יומרית

מרופה וציר שאין בה דגה כלבית שוממת

בו והחילק וקורט של חלתית ומלח שלקונדית

מנוה): דברים המכוסין ממנו מתגדין לו. פי׳ שבני אדם מגלין

לו רזיהן לפי שנהנין ממנו עלה ותושיה כמו שמפרש במס' אבות

א) [יבמות ל. לב. קדושין כה. שבועות ד. חולין לב: קטו:], ב) [ל"ל דמנן], ג) [ערלה

פ"ח מ"ו נדה ח:ן, ד) ןעי

רשב"ם בשם רש"י וכו'

וחוס׳ לעיל לג: ד״ה בעא], ה) מהרש״א גרס מיניה

דאיבו. ו) ושה"ש או.

ו) [גיטין עו:], ח) [שייך לעמ' הבא], ע) [סג: בד"ה

אין עודריון, י) [שייך לעמ׳ הבא], כ) [לפי מ״ש רש״י

שם ד"ה הכי גרסי׳ בתוספתא וכו׳ ל"ל או מולגן

תורה אור השלם

ו. לְרֵיחַ שְׁמְנֶיךּ טוֹבִים שֶׁמֶן תּוּרַק שְׁמֶךּ עַל בַּן

גליון הש"ם

גמ' בשרף הערלה. עיין בריטנ"א קדושין דף לח

:ד"ה דתנן

הגהות הב"ח

(א) גמ' רב נחמן אמר

נחמן גרסי׳ ולא גרסינן רב

נחמן בר ילחק והכי משמע בדברי התוספות לעיל דף

לא ע"ב בד"ה רב נחמן אמר משום גילויא:

לתת לושוט ביליתו (ב) שם בין לרב נחמן תתסר כל"ל ותיבות בר

ילחק נמחק: (ג) שם בהדיה דאיבו. נ"ב ס"א לא תשתעו מיניה דאיבו פי

לא תאמרו דבר שמועה משמו. אלפסי והר"ן

והרח"ש: (ד) תום' ד"ה

כוכבים גמי שרי כיון דליתיה לפת בעיניה:

ליתיה לפת בעיניה: (1) ד"ה זליפתן וכר׳ לקמן

או חולטן במי זיתים:

מכלל וכו' ולא מלהתיר: (ה) וכה"ג בפת ז

שיר השירים א ג

עלמות אהבור:

במתניתין כתב

קים א ב מיי׳ פט״ז מהלכות מאכלות אסורות הלכה כו סמג

לארון קמו: לארון קמו: קב ג מיי שם פ"ג הלכה יג סמג לארון קלב טוש"ע י"ד סי קטו סעיף

קבא ד מיי׳ שם פי״ו הלכה ט סמג לאוין קמח טוש"ע י"ד סי קיב סעיף א: קיב סעיף א: קכב ה מיי שם הלכה כב וסמג שם טוש"יו שר

טוש"ע שם סי קיד סעי קבג ו מיי׳ שם הלכה ט טוש"ע שם סי׳ קיג

סעיף א: ז מיי׳ שם פ״ג הלי כג סמג שם טור נג פתוג שם טור וש"ע שם סי קיד סעי י: קבה ח מיי פי"ו שם הלכה יב סתג לאיון שם טור וש"ע י"ד

רבינו חננאל כאן קודם חזרה וכאן לאחר חזרה. פי׳ הא דתנן קיבת עובד כוכבים ושל . נבילה ואוקמא שמואל ואסורה קודם שחזר בו ר׳ יהושע היתה הקיבה עצמה אסורה. ל) וטעם אותה המשנה תירץ אחר מקיבת נבילה ומותרת. וחזר בו ר' יהושע והודה מפני שמעמידין . אותה בקיבת עגלי עבודת אוונה בקיבון עגלי עבודון כוכבים אחר שחזר בו כמו שמפורש במשנה זו אמר שמואל לטעמיה דהא מתני' מפני שמעמידין אותה בעור קיבת נבילה. אכל הקיבה עצמה של נבילה מותרת. ומפני מה שנו אותה המשנה ואינה שנויה כהוגן. מפורש בפ׳ קשיא כאן קודם חזרה וכאן לאחר חזרה ומשנה לא זזה ממקומה. רב מלכיא אמר רב אדא בר אבא מפני שמחליק בו אבא מפני שמותיק פניה בשומן של חזיר. רב חסדא אמר מפני שמעמידין אותה בחומץ. רב נחמן בר יצחק אמר מפני שמעמידין . אותה בשרף ערלה. כדתנז אליעזר אומר אסור. אפילו תימא ר' יהושע ע"כ לא פליג ר' יהושע עליה דר' אליעזר אלא בקטפא דגווזא פי׳ קטף של עץ. אבל בקטפא דפירא מודה ליה. דתנן א״ר יהושט שמטחי הפירוש יחושע שנענה בפרוק המעמיד בשרף (הערלה) [העלין] בשרף העיקרין מותר. בשרף הפגין אסור חסדא ולרב נחמן בר יצחק תיתסר בהנאה. דהא שהיה מתחלתו יין איסורי הנאה הוא. וכן הערלה איסורי הנאה היא תיתסר גבינה זו אפי׳ בהנאה קשיא: **כותני'** ואלו דברים של עובדי כוכבים אסורין ואין איסורן איסור הנאה. חלב שחלבו עובד כוכבים ואין ישראל רואהו. אוקימנא איסוריה דחלב עובד כוכבים

(פ"ו מ"ה): לנבינה איכא דקאי ביני אמפי. פירוש ליקח חלב מן העובד כוכבים לעשות גבינה אבל לעיל גבי ליקח גבינה של עובד כוכבים ליכא למיחש לחלב טמא כיון שעושה אותו לנרכו ליכא למיחש דלמא עירב בו חלב טמא כיון שאינו עומד: מבלל דאיבא למאן דשרי. מדקאמר פת לא הותרה בב"ד מכלל דאי בעי הוה שרי ליה אלמא לא פשט איסורו ומכאן סמכו עתה לאכול פת של עובדי כוכבים כיון שלא פשט איסורו בכל ישראל ויש לסמוך על דברי רשב"ג ור"א בר לדוה דאמרי אין גוזרין גזרה על הלבור אלא א״כ רוב הלבור יכולין לעמוד בו ועוד ראיה דאמר לקמן (דף לז.) בימינו תתיר אף את הפת ולא הניח (ד) להתיר אלא משום דהוו קרו ליה ב"ד שריא ואחריו באו בית דין אחר שהתירוהו ועוד דאמרי בירושלמי דפרקין ובפ"ק דשבת פת עמדו עליו והתירוהו ומי שמהר מפת של עובדי כוכבים מותר לאכול עם מי שאינו נוהר בקערה אחת אע"פ שטעם פת עובד כוכבים מתערב בפת ישראל דאין להחמיר לאסור ע"י תערובת כדאמר בפ"ק דחולין (דף ו.) דלא גזרו על תערובת דמאי וכה"ג (ה) במנא דעובדי כוכבים שרי

היכא דאיתא בעיניה: י וליפתן. פ״ה פליטתן ונרחה שאותה פליטה באה מכח השמן שהריקו מכלי האיסור כדאמרינן לקמן (דף עה.) ^{כ)} או (ו) מולגן במי זיתים ולשון זילוף ק״ק שלא מלינו זילוף רק לשון שפיכה כמו מעשה זילוף (פסחים דף כ:):

דליתיה לפת בעיניה דלא גזרו אלא

הרי אלו אסורין ואין איסורן איסור הנאה: גמ' חלב למאי ניחוש לה אי משום איחלופי בשלמה מהור חיור ממא ירוק ואי משום איערובי ניקום דאמר מר חלב מהור עומד חלב ממא אינו עומד אי דקא בעי לגבינה ה"נ הכא במאי עסקינן דקא בעי ליה לכמכא ונשקול מיניה קלי וניקום כיון דבמהור גמי איכא נסיובי דלא קיימי ליכא למיקם עלה דמילתא ואב"א אפי' תימא דקבעי לה לגבינה איכא דקאי ביני אמפי: והפת: א"ר כהנא א"ר יוחנן פת לא הותרה בב"ד מכלל דאיכא מאן דשרי אין דכי אתא רב דימי אמר פעם אחת יצא רבי לשדה והביא עובר כוכבים לפניו פת פורני מאפה סאה אמר רבי כמה נאה פת זו מה ראו חכמים לאוסרה מה ראו חכמים משום חתנות אלא מה ראו חכמים לאוסרה בשדה כסבורין העם התיר רבי הפת ולא היא רבי לא התיר את הפת רב יוסף ואיתימא רב שמואל בר יהודה אמר לא כך היה מעשה אלא אמרו פעם אחת הלך רבי למקום אחד וראה פת דחוק לתלמידים אמר רבי אין כאן פלמר כסבורין העם לומר פלטר עובד כוכבים והוא לא אמר אלא פלטר ישראל א"ר חלבו אפילו למ"ד פלטר עובד כוכבים "לא אמרן אלא דליכא פלטר ישראל אבל במקום דאיכא פלטר ישראל לא ורבי יוחנן אמר אפי' למ"ד פלטר עובד כוכבים ה"מ בשדה אבל בעיר לא משום חתנות איבו הוה מנכית ואכיל פת אבי מצרי אמר להו רבא ואיתימא רב נחמן כר יצחק לא תשתעו 🌣 🤊 (בהדיה דאיבו) דקאכיל

זליפתן לאכול אבל לגבינה סלקא דעתא השתא דמותר: ואי בעית אימא. אפילו לגבינה נמי אסור: דאיכא. נסיובי דקיימי בגבינה: ביני אטפי. בתוך הגומות שבגבינה וחיישינן שמא מן החלב טמא שלא עומד נשאר עם הנסיובי בגומות: פורני. הוא תנור שהוא גדול ופיו מן הלד וכל תנור שבמשנה קטן הוא ומקום שפיתת ב' קדירות ופיו למעלה: לאומרה בשדה. דליכא למיחש לאימשוכי דאקראי

לחמא דארמאי: והשמן שלהן: שמן רב אמר דניאל גזר עליו ושמואל אמר

בפבר שמעמידין בשרף ערלה. וערלה של עובדי כוכבים אסורה 🥒 כאן קודם חזרה. אותה משנה דשחיטת חולין דקיבת עובד כוכבים כמו שנפרש בפ"ה ש בעה"י (עיין במוס׳ קידושין דף לו: ד"ה כל נבלה ואסורה נשנית קודם שחזר בו ר' יהושע מדבריו שאמר לו לר' ישמעאל מפני שמעמידין אותה בקיבת נבילה וסבר לאו פירשא היא: וכאן לאחר חזרה. הך דשני שמואל מפני שמעמידין אותה

בעור אבל קיבה עלמה שריא לאחר חזרה שחזר בו ר' יהושע מפני חשובתו של ר' ישמעאל: ומשנה. הנשנית בשחיטת חולין (דף קטו.) קודם חזרה: לא זוה ממקומה. לא עקרוה לגמרי דהוחיל ונשנית נשנית אבל איז הלכה כמותה שהרי חזר בו: שמעמידין אותה בחומן. שהחומן מעמיד חלב. ולקמן פריך לה א"כ ליתסר בהנחה: בקטפח דגווח. בשרף היולה מן העץ: הכל בקטפה דפירי. בשרף הפירי עלמו: מגולה ריחה נודף. והיינו דכתיב שמן תורק שמך" כשמגלין אותה ומריקין שמנה. כלומר כשאתה מלמד תורה לתלמידים או יצא לך שם: מסגלין לו. מעלמן בלא טורח כשהוא מלמדן: בזתבר' ר' ובים דינו החירו אם השמן לא גרסי׳. דהא לאו איהו שרייה אלא ר׳ יהודה נשיאה בר בריה שרייה כדאמר בגמ' [לו.] מסתמיך ואזיל רבי יהודה נשיאה ור' יהודה נשיאה דגמ' היינו רבי יהודה הנשיא בנו של ר"ג בר' שהיה בימי האמוראים וה"נ אמרינן בגמראי ר' יהודה הנשיא בנו של ר"ג הורה כו' ואילו רבי בנו של רשב"ג היה כדאמרינן בהשוכר את הפועלים (ב"מ פד:): והשלקות. כל דבר שבישלו עובד כוכבים ואפילו בכלי טהור. וכולהו משום חתנות: וכבשין. לכבוש דגים וירק ורחש ורגלים של בהמה בחומך: וטרית. מין דגים קטנים מלוחים: טרופה. שנטרפו ונשתברו הדגים ואין ניכרין הלכך חיישי לטמאים: וציר שאין בה דגה כלבית שוטטת בו. שדרך כלבית ליגדל מאליה בליר של דגים

טהורים ואם יש ציר דג טמא עמו לא

מגדל כלבית בו והיא עלמה טמאה:

והחילק. מין דגים קטנים טהורים

והיא סולתנית ואין לה סנפיר וקשקשת

ועתיד לגדל לאחר זמן סנפיר וקשקשת

וקיימא לן ולט.ן דמותרת ואמר בגמרא

ושסו מפני מה אסרוה מפני שעירבונה

עולה עמה דגים טמאים הדומים

לה הלכך לא שנא טרופה ול"ש אינה

טרופה איכא למיחש לאחד מאלף

ביניהם דדמו ליה ולא מינכרי

לזר"א. חלתית. מישג"א. מי-גבינה, נסיוב

מוסף רש"י המעמיד. חלב בהמה

רבינו חננאל (המשך) לפיכך אסורה: ירושלמי אמר ר' ירמיה חלב עובד כוכבים למה הוא אסור מפני תערובת חלב בהמה אמר משום גלוי. ויעמיד. אמר ד' שמואל מפוי ארם הנתון בין הנקבים ותני כן שלשה ארסין הן. אחד צף ואחד שוקע ואחד דומה לשבכה. ישראל יושב בצד העדר ועובד כוכבים חולב ומביא לו ואינו חושש משום תערובת בהמה טמאה. פת של עובדי כוכבים אסורה. עובוי כוכבים אסורוז. א״ר יוחנן אפי׳ למ״ד רבי התיר את הפת של פלטר. הני מילי בשדה במקום שאין פת ישראל מצויה.

לעזי רש"י

אבל טרית אין שקץ דומה לה הלכך כי אינה טרופה שריא: חלפים. מין פירי הוא שקורין לזר"א בלע"ז ומחתכין את קרטיו בסכין ואסור משום שמנוניתה דסכינה: ומלח שלקונדית. מפרש בגמ' (לקמן למ:):

גבו' ניקום. יעמידנו ע"י קיבה לגבינה: לכמכת. מאכל: קלי. מעט: נסיובי. מישג״ה: ליכה למיקם עלה דמלחא. שמא נתערב בו חלב טמא וכשהעמידו עומד טהור שבו והטמא נשאר עם הנסיובי הלכך אין זה נסיון להכשיר הראשונים

בעלמא הוא: מנרים. נושך: אבי מלרי. בשדות אלל המלרים: יי וליפקן. פליטתן שפולטין ומזיעין שמנונית איסור שבלעו:

. אבל בעיר לא: איבו מנכית ואכיל פת עובדי כוכבים אבי מצרא דמתא. אמר להו רבא ואמרי לה אמר רב נחמן לא תשתעי . ליה (לאיבו) [בהדי׳ דאיבו] דאכיל נהמא דארמאי. שמן. אמר רב דניאל גזר עליו שנאמר אשר לא יתגאל בפת בג המלך וגוי.

חלב בהמה טמאה. ואסיקנא השתא דאתית להכי גבינה נמי משום חלב בהמה טמאה. ואי אמרת חלב בהמה טמאה לא קא חיישינן דלמא הני דמתחזי בגבינה כדתקוני לה כמין נקב ההוא דקאי ביני ביני בגבינה כמין טיפין הוא החלב הטמא